

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGRDELMEVEL.

Indult BÉTSBÖL Szombaton 5. Septemberben 1789.

A' 2 fejl Sas' szárnyai alól költ Tudósításkok.

A' múlt héten egymás után vagy 3-szor 24 órá-
kig tartván Bétsben az elsőzés, nem tsak az
nevezett *Wien* folyó vize áradott vala-meg, hanem
Laxenburgba-is az ő Felsége mostani lak-helyének
kertjét egészfzen el-lepvén, minekutánna ezen egész
Kertet és tsak nem egész *Laxenburgot* iszoppal bé-
töltette volna, az ő Felsége Doktori jóbbnak itél-
ték, hogy ő Felsége innen szállását változtassa; a-
zért egy nem messze lévő Palotájába *Hetzendorfba*
költözött, és a' maga nyavallyáinak terhe alatt it-

ten türethető képpen vagyon. — A' Táborhoz útazó *Ferentz* fő Hertzeg 29-dikén Augástusnak már Pestre meg-érkezett vala.

A' Felsőleges Tsászár a' *Barkó* Húszár Sergének Kapitányát *Geringer Josef* Urat, az Austria Ház körül már 30 esztendőktől fogva tett, 's a' mostani háborúban is ditséretesen véghez vitt szolgálatajának jutalmául, ezen Név alatt: *Edenbergi*, Nemessé rang-ra emelni méltóztatta.

Egy szörnyű szomorú hír érkezett a' napokban Bétsbe, mely egynéhány órák alatt az egész Vároft bényargalván, mindenekben nagy érzékenységet okozott vala; de midőn már ezen hirben senki sem láttatnék kételkedni, már a' múlt tsötörtökön ugy értettük, hogy ezen hir nem igaz. A' hir e' vala: hogy Feldmarhal Gróf *Hadik* Ur ő Excellenciája megholt volna *Futokon* a' maga jószágában; de még eddig Nemzetünk örömére él, de beteges ágyát mondatik nyomni, és a' Tudósítások szerint, a' múlt napokban egy 16 órákig tartott hideglelése vala.

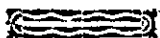
A' Hadi-Tanúttól ki-adott Tudósítás ez:

(**) Az Ő Felsőségéhez küldött *Nafszrau* Sergebéli Hadnagy *Keil* Ur által, Feldm. B. *Laudon* azt a' Tudósítást tette, hogy Augástusnak 28-dikán, estvéli 8 órakor, a' *Thöplitzai* hegyekről az a' Tudósítás hozott hozzá, hogy azon Török Tábor, mely a' múlt étzaka *Thöplitz* és *Czapla* között hált vala, 28-dikban jó reggel meg-mozdult, és egészzen *Lászmáréig* elé-nyomult, és itt a' tetős helyeket elfog-

oglalta. Nem sokkal ezután! (mintegy 2000 *Spdhi* egészszén a' mi Sántzainkhoz közelebb mozdult. Ezek a' hegyről ágyukat hoztanak-le, és (Batériák-nak) ágyuzó hányásoknak tsinálásához kezdettek, mellynek alkalmatosságával Fegyvertármester *Klerfé* azon vélekedésbe esett, hogy az egész Tábor le-akarna a' hegyről költözni; de midőn ez egészszén délutánni 1 óráig meg-nem esett volna, tehát meg-határozá magában, 'hogy a' le-jött 2000 főből álló ellenségre rá-űsön, 's nem-is fokáig kés-vén ezen tzéljának tellyesfittésével, 4 szegű hadi-rendbe állitt 5 Batalion gyalogságot, kik két rá-ütésre valának el-olztva; 11 olztály Lovasságot magához vészen, és az ellenség eleibe mégyen. A' mi népünknek sebels rá-ütések által a' *Lázmárei Paszszus* leg-ottan el-véteték, és az ellenség hátrálni kényszerítették. A' Törökök a' leg-nagyobb sietséggel és rendeletlenséggel szaladnak vala-vízfza, minden vízfza-tekintés nélkül.

Ezen *Klerfé* Urnak B. *Laudonhoz* tett első Tudósításának alkalmatosságával, még sem a' mi, sem az ellenség kára bizonyosan meg-nem határozathatik vala. Mi itt 5 ágyukat, több mint 30 hadi-készülettel, Lántsákkal s. t. terhelt szekereket és egynéhány Zászlókat nyertünk, és egynéhány hadi-fogyokat-is hoztunk vízfza. Midőn *Klerfé* Ur ezen Tudósítást tevő B. *Laudonhoz*, még egynéhány 100 Jantsárok el-széledve valának az' erdőkbén; és a' mi népünk által éppen ekkor vadásztatnak vala, melyre nézve ezen Tudósítás még következő Levelünkben leszen tökékeltefebb. — Ha itt a'

szoross útak és a' magos helyek a' mi fzaladó ellenségünket kergető népünknek akadályúl nem lettenek volna, az ellenségnek veszedelme 3 ennyinél is nagyobb lett volna. — A' mi kárunk, ezen hirtelen irt, és nem egészfzen tökéletes Tudósítáfa szerint *Klerfének*, mintegy 30 el-elett és meg-sebesített férfiakra mégyen. De minthogy *Klerfé Ur*, ezen történetről még második Tudósítását ígérte *F. M. B. Laudonnak*, várjuk-el azt-is.

A' *Toskána* Húszár Seregnek Májora Gróf *Vilhorzki Ur*, ki a' Veres-tornyai *Pafzszusnál* áll vala, egy *Czapárnál* és *Argisnál* el-kezdett és szerentséfen folytatott tsatája által, a' maga hadakazó tehetségéről megint nyilvánóságos bizonytságot tett. Ezen nevezett Tiszt Ur 1 Batalion gyalogsággal, 1 és $\frac{1}{2}$ Sqvadrom Húszárral, 100 Szabad-fergebéliekkel, Augústusnak 22-dikén *Thithesdig*, 23-dikán pedig *Theopologik* elé-mozdúlt, és 24-dikben a' maga tzélját szerentséfen véghez vitte, melyről a' Fő Vezér *H. Hohenlohé Urat* rövideden tudósította, hogy mint egy 100-at az ellenség közzül a' földön halva hagyott; a' többit pedig el-szélelesztette, ágyut-is az ellenségtől 4 zászlóval edgyütt el-vett. A' mi részünkről itt-is igen kevés kár esett; de ezen tsatának bővebb le-irása-is következendő Levelünkben lészzen. — Ó Felsége Májor *Vilhorzki Urat*, már két izben szerentséfen folytatott tsatázásáért, *Obeßlájdinánt* nak tenni méltoztatott. (**)

Erdély. Egy a' Tömösi *Pafzszusról* Aug. 14-dikén irt Levél-szerint, ezen a' részen egész tsendeség vagon. Az ellenség innen egészfzen el-távoztott,

zott, és úgy látszik, hogy többé nem-is szándékoznak visszajönni; mivel visszaterésekkor mindent elégettenek és pusztitottanak. — A' *Törtsvári* Pafzfusnál lévő Seregtől Aug. 15-dikén olly Levél érkezett, melyben ez iratik: „Tegnap előtt vévénk 2 Levelet *Bukoreftből*; edgyet Húszár Kapitány *Imgartentől*, a' másikat pedig Fő-Hadnagy *Vetsei* Urtól, kik a' *Bodzán* lévő utolsó tsatában vesztenek vala-el; és a' kik közzül az utólsót már hólnak-is tartjuk vala. Ezek a' magok sebjeikben feküsznek *Bukoreftben* azon kívül, hogy a' magok további állapotjokról valamit tudhatnának. Azon Követ, ki ezen Leveleket által-hozta, azt beszéli, hogy *Mauroyéni* minden Kurázsiját és reménységét elvesztette. Minden felkelhető jószágát, a' mije még vala, egy *Oltémitza* nevü faluba költöztette *Bukoreftből*, mely a' Duna partyán fekszik, és maga-is minden szempillantásban készen vagon, hogy a' vizen által költözzék. A' Törökök-is, minden Tisztjeiktől való engedelem kérés nélkül *Sergeftől* szöknek a' vizen keresztül, és egynéhány napoktól fogva egy Törököt sem lehet látni *Kimpalunga* körül; mely azt okozta, hogy a' mi népünk ottan ottan bélopja magát a' Városba, és Marhát s egyebet prédál.

Egy *Jáfsz* Várofsából Aug. 4-dikén költ Tudósítás-szerint, minden órán nevezetes Tudósítáfokat várunk ezen környékről; nevezetesen az Orosz Vezér *Repnin* Táborától; mert ez meg-mozdúlván a' *Pruth* vizen mégyen-által, hogy azon Tatár-Chámot, ki a' *Befzszarábiai* széleken egy 30-ezerből álló Tá-

borral mondatik fekünni, meg-támodja. General *Szuvarov*, a' *Foksánnál* esett tsata után leg-ottan *Burláthoz* ment-vissza, és az óltától fogva ottan mulatoz. — A' Hertzeg *Kóburg* Táborá 3 fertály mértföldnyire fekszik *Foksánhoz*, az ellenség' földjén Oláh-országban, és tsendesfen nyugszik.

A' múlt Vasárnap 3 Réklutával meg-terhelt hajók menének-le a' Dunán, mellyek közzül mindeniken 700 fejek valának. Ezeket követte vala egy 23 hajókból álló Hajós-sergetske; edgyiken ezen hajók közzül tsak 2 milliom pénz vitetik a' Táborhoz, illendő hadi-örizet alatt; A' többi élésre tartozó dolgokkal valának meg-terhelve.

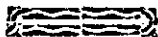
Budára 28-dikán Augulusnak egy Staféta érkezett vala azon Tudósítással, hogy Feldmarfal *G. Hadik* Ur ő Excellentiája terhes nyavallyák között vagyon, melyre nézve ő Excellentiájának idősbb fia, ki a' Hely-tartó Tanáts-széknél Tanátsos, más nap u. m. 29-dikben siettséggel indúla Futak-felé. Már ma ugy értjük Bétsben, hogy ezen nagy hadi-férfi Bétsbe jövő útjábbaa vólna; — adja Isten, hogy szerentsésen érkezhetsék-meg.

A' *Lembergi* Levelekben az iratik, hogy a' mi *Foksánnál* meg-ütközött Táborunk, a' hozzánk ragadott Orofz Sereggel edgyütt mindenestől tsak 20 ezerre mégyen vala és 117 ágyuink valának. A' Törökök ezen mi Táborunkot, a' foglyoknak bizonyítások-szerint, leg-alább-is 50 ezernek gondolják vala. Ezen foglyok bizonyosnak mondják, hogy a' Török Tábor 30-ezernél több főből áll vala, kik többnyire mind lovasok valának, és tsak 3500 Jautsárok

tsárok valának közöttök. — H. *Repin*, *Szuvarov* és *Elmt Orosz* Vezérek most nagy ligyelmetességben vagynak; mert az a' hír ütötte füleket, hogy az ujj *Török* Nagy-Vezér *Maxinénihez* egy nagy rop-pant Táborral közelget, és ezen 3 fellyebb neve-zett Vezérek rendeltettek ellene. — *Foksn* Városának fele *Moldovához*, fele pedig *Oláh-ország*hoz tartazik, és a' *Milkov* vize válásztja-el, és a' ha-tár-szélét tsinálja-ki. Ezen Városban, mely a' had-nak kezdete előtt fokkal nagyobb vala, mint *Lem-berg*, tsak egy lakós lintsen. A' fok *Templom* kívül alig vagyon 2 — 3 ház, és ezek is nagyobb részt meg-égtének, noha a' háború előtt leg-alább 6000 házak valának.

Külső-országi Tudósítások.

Mit nem tseleklzik a' Hazai szeretet! *Frantzia* országnak megint 30 milliomolskára lévén szüksége, a' *Nántesi* Kereskedők önként kérék-ki magoknak, hogy lehessen szerentséjek, ezen summátskát a' Ha-zának, százra 5-töofél U'forával, 14 napok alatt ál-tal-adni. — *Frantzia-ország*ban minden *Klastram*ok el-töröltetnek, és ezeknek minden jószágát és jövedel-mit a' *Nemzet* veszi-bé. — Ennekutánna egy fő *Püspök* nek 60-ezer, egy más *Püspök*nek 20-ezer, egy *Káp-talanbéli Pap*nak 12000, egy *Plébánus*nak pedig 2000 *Livra* esztendői fizetése lészzen a' *Nemzettől*, azonban az egész *Papságnak* a' maga jószágait ál-tal-kelletett a' *Nemzet*nek engedni.

Párisban az idén a' Kokárdának és a' Kokárdára - való pántlikának volt leg-jóbb ára. Ebből fokon meg-gazdagottanak, és a' zenebonától fogva csak Párisban 632 livra (mintegy 24 krt erő pénz) érő pántlika adatott-el. — A' *Touloni* Püspök Jul. 26-dikán, a' maga *Mazarki* Kastélyának Kapujában halva találtatott-meg. A' mint végire mehettek, gollyóbis által vesztette életét; de ezen gonofzságnak tselekedője ki lett légyen, nem tudatik.

A' Konstantinápolyi Udvarnál lévő Frantzia Követ azt a' Tudósítást tette, hogy a' Jantsárok nagyon mormolnak alattomban, a' Nagy Vezérnek feje vételéért és hogy — A' Porta ezen háborúban már 160-ezer emberét vesztette-el.

A' Pétersburgból érkezett Levek-szerint 64-ezer Oroszok feküsznek *Benderhez* 5 mértföldnyire, kik a' parantsolatra várakoznak; melyből azt hozzátki némellyek, hogy *Bender* és *Belgrád* ugyan egy időben fognának ostromaltatni.

Svéd-ország. A' Konstantinápolyban lévő Svéd Követ jelentette a' Portának, hogy ha az ő hasznára fegyvert fogott Svédeknek hadi-költséget nem adna, kéntelenítettnek a' Muszka Udvarral békeséget kötni. Ezen izenetre Juliusnak 4-dikén Divány tartaték; és el-végezé a' Divány, hogy erre az esztendőre 4 milliom Piástert adjon, a' következő esztendőkre pedig egy formális frigyet kössen a' *Svéd* Udvarral. — Afiából újra jön a' retentő sokosság, a' mint Konstantinápolyból iratik — e' pedig nem a' békeségnek jele.

Német-ország: A' Frantzia - országban született rend-kivül való lárma, már Német-orzágnak széleire-is el-hatott, és *Lüttikben* már 40 - ezer fegyveres Polgár áll talpon. Sok-felé kezdették már fél-szóval kiáltozni: éljen a' Nemzet! éljen a' szabadság! Az Anglus és a' Frantzia pedig alattomban való háborúra-is mondotnak készülni, de tzeljok titkos. Mi leszfz idővel a' Világból, ha ugy megyen, a' mint kezdődött.

Elegyes Tudósítások.

A' Frantzia Királyné minden-napi hidegcllésben fekszik. — *Hönig Moses*, az alsó Aulfria Kormány-széknek edgyik Tanátsofsa, ki Nemzetére, Vallására és születésére nézve 'Sidó', a' maga tulajdon kérésére, a' szokott *Taxának* le-tétele mellett, Neme-li Rangra emeltetett; és a' mondatik, hogy ezen Kormány-székhez rendelés tétetett, mely-fzerint a' nevezetefebb 'Sidóknak meg-engedtetik, hogy házat és más jószágokat vásárolhassanak. — A' Gallitziái és Lodomeriai 'Sidóknak még-tsak utólsó Decemberig szabad a' szakállat és a' Lengyel 'Sidó, bokáig erő, hoszfzú fekete dalmánt viselni, és az Ujj-efztendöre, köntöfsökre nézve, ujjá kellett születtetniek, és Német köntöft kellett viselniek.

A' Lovas Seregnek Vezére Hertzeg *Kóburg* Ordót osztó Tanátsot tartott, és a' maga alatt győzedelmefen vitézkedett népnek, a' Strásamefteren alól 3 arany, és 24 ezüft jutalam pénzt osztott-ki, és ezekre, a' maga pénzén pántlikát vétetvén, azoknak

zoknak dolmányokra varrottatta. Rövid nap a' jutalmat nyerteknek neveikkel-is fogunk szölgálni. — Meg-érkeztek Bétsbe azon Tudósítások, mellyek-szerint az *Oroszok* mind *Krimiában* a' Törököktől, mind pedig *Astrakánnál* és *Kubánnál* a' Tatároktól meg-verettek.

Egy örvendetes hír.

Meg-érkezék tegnap a' Staféta a' Gróf *Hadik* Ur ö Excellenzája Kis-afszonyához azon örvendetes izenettel, hogy már ö Fxcellentziája nem tsak jobban vagyon, hanem *Augusfnak* 30-dikán meg-is indült Béts-felé.

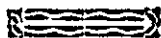
Hadi-tárnakmester *H. Lignó* hideglelésben fekszik *Zemlinben*, még pedig igen térhesen mondatik lenni.

Valamint az idegen *Udvaraktól*, ugy a' *Laudon*'s más Vezéreink *Táborától* szüntelen érkeznek a' hirt hordó Kurirok. Tegnap -is nagy *Trombita* szóval mene-ki egy Kurir *Hetzendorfba* ö Felségéhez; a' következő *Levelekben* fogja meg-vinni a' *Deres* az ez-által hozott hirt. Itt Bétsben alig érkezik-meg egy Kurir, már minden akarja tudni mit hozott; azért a' *Laudon* tegnapi Kurirjáról-is azt a' hirt költötték, hogy *B. Laudon* ki-kémlelvén, hól légyen *Belgrád* körül a' hely el-minázva, étzakának idején egy üress *Tábort* veretett ott-fel, mely tsak *Sátorokból* és *üress szekerekből* áll vala: Meg-látják ezt a' *Törökök* reggel, és azt gondol

dolván, hogy az egész Táborunk népeftől ott fekszik, fel-gyújtották a' minát, és az üress Sátorokat fel-vettették. Ezen hirt beszélik vala tegnap Bétsben; de hogy ez igaz nem lehet, tudják azok, kik a' fik mezőt el-minázni soha sem hallották, és a' dologban lehetetlenséget látnak — 24 órák alatt meg-tudjuk mi történt.

Freyburgból Külső-Austriából azt írják Augustusnak 12-dikén: „Tegnap 7 és 8 óra között érkezék-meg ide a' Frantzia *Aristokrátistáknak* fejek G. *Artois* ő Hertzegsége 3 fzekerekkel, 5 más idegen, tsak ugyan Erantzia-országból a' Nemzet zenebonája elől fzaladott, Gavallérokkal, és egy maga belső szolgájával. Ezek közzül mindeniknek más neve vagyon, nem az, a' mi eddig vólt. A' Hertzeg Gróf *de la Maisonnak* hivattatik. Ezeknek mind jutalom vagyon fejekre ki-téve, a' mint ezen Tudósításból olvashatjuk. *Artoisnak* 100-ezer Livra van a' fejére téve. Mihelyt ide meg-érkezett, leg-ottan azt tudokozá *Artois*: mit beszéllenek rólla, és mit hallanak Frantzia-országból. Egy valaki elé-beszéllé, melyre egyebet nem tudá felelni: *o' est terrible.*

Amsterdámából nyilvánóságos hírek érkeztenek, hogy a' Hollándia Pátriotismus megint meg-mozdúlt, és Maftrikhaz nem meszfeze egy titkos helyen ottan ottan alattomban való gyűléseket tartanak a' Pátrioták. E' nem tettzik nagynak; de nagy hír a' ki érti.

Tudományt illető Tudósítások.

Amaz egész betsületet nyert Magyar-ország *Geographicum Lexiconjának* érdemes írója *Korabinszky Máté János* Ur, fáradhatatlan szorgalmatossága által megint egy ehhez hasonló *Lexicon*t készített ezen Titulus alatt:

„Egy Historiáját, természet, és Helységeknek állását magában foglaló *Lexiconnya* *Horváth* és *Toth* országoknak, *Dalmáziának*, *Serviának*, *Boszninak*, *Gallitziának*, *Bukovinának*, az *Erdélyi* Nagy Hertzegségnek; és *Oláh-országnak*; hozzá adván az *Europai* Török-országnak és Görög-országnak-is nevezetesebb Várofsit és Helységeit.

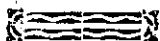
Ezen véghetetlen szorgalmatossággal öszve-fzedett Munka, melly az ő Szerzőjét halhatatlónná fogja tenni, már készen vagyon, tsak az ötet nyomó Sajtóra váraozik. De minthogy egy ilyen ki mondhatatlan fáradságot és költséget kívánó munka, a' Könyv-nyomtató Műhelyekben nagy költség nélkül nem születtethetik, tehát a' fenn nevezett nagy Erdemű Szerzője ezen Könyvnek el-végzette magában, hogy ezen közönséges hasznú, sok fáradsággal készített Könyvét, árkufohként elő-fizetésre adja ki.

Ezen után azt reméljük, hogy a' *Geográfiai* Tudománynak (kivált ezen jelen-lévő körülállások között) nem kevés kedvellőit és fel-segállőit találhatjuk; ha azoknak minden késedelem nélkül egy olyan Könyvet adunk kezekbe, melyben leg-alább is 10-ezer Helységek, a' már meg-nevezett Országok-

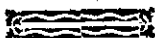
gokból, fel-vagynak jegyezve; azoknak egy más-tól való távól létek, természeti ajándékai, azoknak nevezetesebb historiai s. t. mind szép rendel fel-lésznek jegyezve. P. O. meg-lészen ezen Könyvben 1.) A' Helységnek vagy Városnak Neve külömböz Nyelveken; 2.) Ezeknek állások a' Kerületek, Vármegyék és Itélő-székek-szerint, és hogy hány óra vagy mért-föld járatnyi edgyik a' másikhöz. 3.) A' Helységnek Földes Ura, a' ki azon Helységet bírja, ki-lészen téve. 4.) Az egész Helységnek historája; hogy mitsoda Nemzet, Vallás, vagy Templom vagy on azon Helységben. 5.) Ezeknek termékek és természeti ajándékjok leszen fel-jegyezve. Egy szóval semmi közönséges hivatal, mesterség, vagy természet ajándéka nem leszen, mely a' nevezetesebb Helységekről ezen Könyvben fel-jegyezve nem leszen; melyből láthatni, hogy nem csak egy idegen útzónak, hanem egy Hazáját esmerni kívánó Hazafinak-is ezen Könyv mely szükséges és meg-betsülhetetlen.

Az Ujságírók, az ujságokat értelemmel olvasók, Kereskedők, az útzók, a' Tudósok és Könyvszerzők, a' Posták, a' Geographiát tanulók, a' katonák, az Uraságok, egy szóval minden Rendben és karban lévő emberek mely nagy hasznát vehessék ezen Könyvnek ki ki által-láthatja. Nevezetesen pedig azoknak az Országoknak lakosai, mellyek ezen Könyvben bé-vagynak foglaltatva, meg-betsülhetetlen hasznót várhatnak ebből; mert Ó! mely sokon vagyunk még csak Erdélyben-is ollyonak, kik a' szomszéd Vármegyét sem esmérjük; annál-is inkább

Kább ezeknek állását, a' távüllobbról való Várme-
gyéknek és az azokban lévő Helységeknek termé-
szeti ajándékait nem tudjuk; nem esmerjük; itt pe-
dig egy Könyvből mindeneket meg-tanúlhatunk a-
zon kívül, hogy az utazásra nagy költségeket té-
gyünk. — Ezen *Lexicon* Német nyelven jö-k; no-
ha ennek írója Magyar és a' Haza nyelvét-is jól
érti; melyre talám valaki az Erdélyi Hazafiak köz-
zül azt mondhatná: hát miért nem írta Magyarúl?
fokkal jobb, hogy Németül írta; mert így az ide-
genek-is fogják tudni a' mi áldott Hazánkot az ő
természeti ajándékaiért betsülni, és ezt a' véghetet-
len szorgalmatossággal és terélivel járó Munkát ta-
lám egynéhány századakig is más nyakára nem vál-
lólta volna, ezen Erdemes tudós Férfin kívül: Így
pedig idővel igen könnyen meg-eshetik, hogy egy
Hazáját szerető, gyakorlott tudományú Hazafi, az
időnek és a' környülállásoknak változások-szerint,
még gyűjteményeket szerezvén, igen könnyü erővel
készíthet már ebből Erdély' és Magyar-orfzágnak
egy ollyon Magyar *Lexicon*t számára; mely ezen
2 Magyar Hazának meg-betsülhetően hasznára és
gyönyörüségére fog szolgálni: arra pedig egyedül
csak ezen Munka szolgáltathat alkalmatosságot és
könnyebbséget.

A' ki ezen Munkát magának meg-szerzi, és az
alkalmatosságok-szerint forgatja; az Erdély és Ma-
gyar-orfzágnak s. t. egy ollyon tükrébe tekint, mely-
ben mindeneket szemlélhet.

Mint hogy a' *Földes* Uraknak mostani Uradal-
mok ezen Könyvben lészzen minden Helységek' Ne-
ve alatt fel-jegyezve, ugyan ki-vólna az a' *Földes*
Urak közzül, ha szinte egy szót Németül nem tud-
na-is, ki ezen Hazánk bődogságára és tökéleteseb-
bedésére tartazó Könyvnek Világra való jövetelét
örömmel ne segittené. Ritka az ollyon Tudóss *Fér-
fi*, ki ilyen szörnyü munkát vállaljon magára, 's
ha most a' meg-nevezett tudós *Férfi* önként magá-
ra vállal a, vallyon a' mi Hazánk tökéletesebbedé-
sét munkálódó föbb Hazánkiai nem segittenék-é ő-
tet? távúl légyen, hogy a' mi *Érdemes* Hazánkiai
az ilyen dolgokban való segedelem meg-tagadásá-
val, a' következő *Tudósok*nak munkálkodáso-
kat meg-gátolják; mivel jól tudják, hogy ha a' Tu-
dományt elébb mozdítottoknak semmi jutalmok nem
lészzen, vagy azoknak szorgalmatossággal gyűjtött
Tudományoknak a' sötétben kelletik maradni, így
bizony a' Tudományok Hazánkban könnyen Süket-
némákká lehetnének.

Ezen Könyvnek igen nagy tökéletességére fog
az szolgálni, hogy árkusonként botsáttatik-ki; mert
igy a' hibák, és a' bővebb *Tudósítások* a' Helység-
béli *Olvasóktól* magaktól jöbbittatván-meg, ezek
hátúlról mind a' munkához adának, és így a' Könyv
fokkal tökéletesebb lészzen; melyre kéretnék-is az
Érdemes Olvasók — noha már a' *Munka* írásban
egészíszzen kézzen vagyon.

Ezen Könyvből minden héten kétszer: *Kedden*
és *Pénteken* 2 *Arkus* jelenik-meg az *Olvasó* és erre

fizetett Publikum előtt, 8-ad részte fogott Medián pappirosra, és az egész Munka 4 részből, vagy Könyvekből fog állani. — A' Bétsiek fizethetnek itten hónap-számra 36 krajtzárt az *Oehler Ur Typografiájában* a' Frantziskánufok piattzán a' 948-dik Szám alatt, sőt mindenütt, valahól az ugy nevezett *Viener Blättchen* ki-adattatik. — — Különösen mindenik árkus 6 krajzaron adatik. Az első árkos Sept. 15-dikén jö-ki. Hízelkedik ezen hafznos munka magának, hogy a' mi Hazánkfiái-is a' Posták feigittsége által erre fizetni annál inkább el-nem mulatják, ezen dolog mennél inkább Hazánkot illeti. Az erre fizető Uraknak és Afzfzonyságoknak nevek és rangjak, mint ollyatén jól-tévőknek, kik ezen Könyvet magok költségeken nyomtattatták, az utolsó Darabban benn léfzen nyomtatva. — (A' többit máskor.)

A' Gabonának ára Bétsben.

A' Búzának mérője	— —	75 —	89 garas,
— Rosnak	— — — —	60 —	66 —
— Arpa	[— — — —	44 —	51. —
— Zabnak	— — — —	39 —	45. —